

Ks. Jan Machniak (PAT, Kraków)

Apostołka Bożego Miłosierdzia – św. Siostra Faustyna Kowalska (1905–1938)

Św. Siostra Faustyna, nazwana przez Jana Pawła II darem Boga dla naszych czasów, od kilku dziesięcioleci wywiera znaczny wpływ na współczesny świat przypominając prawdę o Bogu Miłosierdzia. Autorka *Dzienniczka*, stanowiącego dziś cenną perłę polskiej literatury mistycznej, zachwyca i budzi podziw nie tylko prostych ludzi, których uczy, jak rozmawiać z Bogiem, ale również teologów prostotą i głębią mówienia o Bożych tajemnicach i możliwości doświadczenia obecności Boga w swoim wnętrzu. Jest przede wszystkim świadkiem Boga Miłosierdzia nieustannie obecnego w dziejach świata i w losie człowieka. Właśnie miłosierdzie Boże, o którym Siostra Faustyna mówi z tak wielkim przekonaniem, jest kluczem do zrozumienia Boga, który nigdy nie przestał kochać człowieka i jest mu bliski przez swojego Syna Jezusa Chrystusa w największym cierpieniu i w śmierci. Miłosierdzie jest również znakiem zrozumienia siebie samego przez człowieka, który nieustannie potrzebuje Miłosierdzia Bożego i zawsze jest zdolny do dzielenia się miłosierdziem.

Misja Apostołki Bożego Miłosierdzia wpisuje się w posłanie Apostołów, których osobiście powołał Chrystus do głoszenia prawdy o Bogu, Ojcu miłosierdzia. Próba opisanie jej posłannictwa w perspektywie zadania wyznaczonego jej przez Pana Jezusa ukaże najpierw, kim jest apostoł w historii zbawienia, szczególnie w dziele Odkupienia. Następnie przedstawimy misję niektórych mężczyzn i kobiet, którzy stali się znakiem obecności Boga w dziejach Kościoła. Na koniec poddamy analizie zadania Apostołki Bożego Miłosierdzia i sposób realizowania zadań wyznaczonych jej przez Jezusa Miłosiernego.

Pojęcie „apostoła” w tradycji chrześcijańskiej

W Piśmie Świętym Nowego Testamentu wiele osób nosi imię apostoła: dwunastu uczniów, których Pan Jezus wybrał na swoich najbliższych współpracowników i przekazał im misję głoszenia Dobrej Nowiny (Mt 10, 2), oraz św. Paweł, który nazywa siebie „apostolem pogan” (Rz 11, 13)¹. Terminologia skrypturystyczna termin „apostoł” odnosi również do uczniów św. Pawła – Tymoteusza (1 Tes 2, 7) i Barnaby (1 Kor 9, 6) używając w szerokim znaczeniu określeń: „charyzmat apostoła” (Ef 4, 11), „falszywi apostołowie” (2 Kor 11, 5).

W języku greckim rzeczownik *apostolos* od czasownika *apostello* – „posłać” wskazuje na osobę reprezentującą kogoś, występującą w jego imieniu. W Starym Testamencie termin „apostoł” oznacza ambasadora, który powinien być otaczany takim samym szacunkiem jak król (2 Sm 10). Podobną misję spełniają prorocy występujący w imieniu Boga (Iz 6, 8). Według słów Pana Jezusa apostoł reprezentuje tego, który go posłał i przekazał mu swoje pełnomocnictwo: „Sługa nie jest większy od swego pana ani wysłannik od tego, który go posłał” (J 13, 16). Apostoł jest więc wysłannikiem reprezentującym posyłającego, który ma pełną władzę. Określenie to dotyczy grona Dwunastu uczniów, wybranych przez Chrystusa, aby pełnili Jego misję głoszenia Dobrej Nowiny (Mt 10, 2; Łk 6, 13).

Od pierwszych dni swojego nauczania Pan Jezus dobierał sobie uczniów i współpracowników, którzy mieli przedłużać Jego misję. Ich zadanie polegało na głoszeniu Ewangelii i wypędzaniu złych duchów (Mk 6, 3.14), przemawianiu w Jego imieniu (Mk 6, 6–13), rozdzielaniu chleba na pustyni (Mt 14, 19). Uczniowie cieszyli się powagą Jezusa, który ich posłał (Mt 14, 19). Po Zmartwychwstaniu Apostołowie świadczą, że Chrystus zmartwychwstały jest tym samym, którego oni znali, gdy chodził i czynił cuda na ziemi (Dz 1, 8.21).

Misja Dwunastu zgodnie z wolą Pana Jezusa, który posłał siedemdziesięciu uczniów (Łk 10, 1), jest przedłużana przez cały Kościół. W tym też duchu po Zmartwychwstaniu Apostołowie wybrali św. Macieja, aby był świadkiem Chrystusa (Dz 1, 21). Opinią apostoła ciszył się również św. Barnaba i św. Paweł, Apostoł narodów (Dz 14, 4.14). Działal-

¹ Por. X. L. Dufour, *Apostołowie*, [w:] *Słownik teologii biblijnej*, red. X. L. Dufour, Poznań 1990, s. 54–58.

ność św. Pawła potwierdza, że misja apostoła powierzona przez Pana Jezusa jest nieustannie kontynuowana w jedności z gronem Dwunastu.

Św. Paweł wnosi do pojęcia apostoła nową jakość, polegającą na wewnętrznym przekonaniu, że został powołany na apostoła przez samego Pana Jezusa w wizji, jaką otrzymał pod Damazkiem (Dz 9, 5.27; Rz 1, 1). Działa „w imieniu Chrystusa” (2 Kor 5, 20) i jest współpracownikiem Boga (1 Kor 3, 9). Św. Paweł potrzebował również dla uwiarygodnienia misji apostoła poddania się władzy Apostołów w Jerolimie (Dz 9, 27–30). Głosząc Ewangelię Chrystusa zawsze podkreślał tę jedność.

W misji apostoła uczestniczą wszyscy uczniowie Chrystusa, którzy podejmują odpowiedzialność za Dobrą Nowinę. W sposób urzędowy imię apostołów noszą biskupi, następy Dwunastu. We władzy apostołskiej biskupów uczestniczą kapłani i diakoni, którzy razem ze święceniemi otrzymują misję głoszenia Dobrej Nowiny. Dzieje chrześcijaństwa potwierdzają, że również wielu mężczyzn i kobiet w szczególny sposób podejmuje misję apostołów, by prawda o Jezusie Chrystusie mogła dotrzeć do każdego człowieka.

W tradycji chrześcijańskiej imię „apostoł” było zwykle odnoszone do uczniów Chrystusa i ich następców. Tylko św. Marię Magdalenę Kościół obdarzył imieniem „apostołki apostołów” („apostola apostoolorum”) podkreślając w ten sposób jej udział w przekazaniu apostołom prawdy o Zmartwychwstaniu Chrystusa i głoszeniu Ewangelii².

Kontekst historyczny misji apostołskiej

Na przestrzeni dwóch tysięcy lat chrześcijaństwa działanie Boże objawiało się w życiu wielu świętych mężczyzn i kobiet, którzy otworzyli swoje serce na natchnienie Ducha Świętego i podjęli powierzona im misję. Szczególnym przykładem pełnienia posłannictwa apostołskiego są mistyczki chrześcijańskie, które podobnie jak św. Paweł w wewnętrżnych wizjach przeżyły osobiste spotkanie z Jezusem cierpiącym, biczowanym, w cierniowej koronie, ukrzyżowanym i z przebitym bokiem. Pod wpływem tych doświadczeń przekazały one Kościołowi swoich

² Por. H. Fros SI, F. Sowa, *Twoje imię. Przewodnik onomastyczno-hagiograficzny*, Kraków 1975, s. 382–383.

czasów wezwanie do pójścia drogą Chrystusa. W objawieniach Bóg osobiście albo za pośrednictwem anioła zlecał im konkretne zadania. Wierne wypełniona misja stała się duchowym bogactwem Kościoła w konkretnym momencie historii. Są wśród nich: Hildegarda z Bingen, Mistyczki z Helfty, św. Katarzyna Sieneńska, św. Małgorzata Maria Ala-coque i inne.

Hildegarda z Bingen (1098–1179), benedyktyńska, należąca do najwybitniejszych wizjonerek niemieckich okresu średniowiecza, dzięki łasce wizji obrazowych docierała do najgłębszych tajemnic Bożych. Dar ten otrzymała już w dzieciństwie, a gdy się zorientowała o nadzwyczajności łask, starała się je ukryć. Owocem proroczych wizji są jej dzieła: *Sicvias (Poznaj drogi Pańskie)*, dzieło zawierające apokaliptyczne wizje, które podziwiał św. Bernard z Clairvaux; *Liber vitae meritorum* opisująca relacje człowieka z kosmosem; *Liber divinorum operum* będąca ostatnią częścią trylogii, w której opisała wzajemne stosunki między człowiekiem, kosmosem i Bogiem. W centrum jej duchowego przesłania znajduje się tajemnica człowieczeństwa Chrystusa, Eucharystia i tajemnica Kościoła³.

Św. Elżbieta z Schönau (1129–1164), benedyktyńska niemiecka, jest znana przede wszystkim z wizji o nadprzyrodzonym charakterze: *Liber visionum I–III (Księga wizji I–III)*, *Liber viarum Dei (Księga dróg Bożych)*, *De resurrectione B.V. Marie (O wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny)*. W swoich wizjach, prowadzona przez anioła, poznała tajemnicę piekła i nieba oraz „świętego człowieczeństwa” Chrystusa. Benedyktyńska z Schönau jest wzorem niewiasty, która posługując się wizjami przekazuje prawdy biblijno-duchowe, włączając się w ten sposób w dyskusje teologiczne epoki. Jako apostołka orędzia Bożego zwracała się do wspólnoty zakonnej pouczając o drodze do zjednoczenia z Bogiem i wzywając do doskonałości⁴.

³ Por. Giovanna della Croce, *Ildegarda di Bingen*, [w:] NDS, t. 2, s. 1261–1263; M. Schrader, *Hildegarde de Bingen*, [w:] DSAM, VII, s. 505–521; K. Rahner, *Visioni e profezie*, dz. cyt., s. 89.

⁴ Por. Elżbieta z Schönau, *Życie*, 8, 106; P. Dinzelbacher, *Die Offenbarungen der hl. E.v.S.*, [w:] *Bildwelt, Erlebnisweise und Zeittypisches*, Studien u. Mitteilungen z. Gesch. d. Benediktinerordens 1986; E. Ennen, *Le donne del Medioevo*, Roma–Bari 1986, s. 164; Giovanna della Croce, *Elisabetta di Schönau*, [w:] NDS, t. 2, s. 878–880; K. Rahner, *Visioni e profezie*, dz. cyt., s. 90–91.

Podobną świadomość, że Bóg działa bezpośrednio odsłaniając swoje orędzie, miały Gertruda Wielka z Helfty (1256–1303), Mechtylda z Hackeborn (1241–1299) Mechtylda z Magdeburga (1207–1294). Przekazyły one nabożeństwo do ran Chrystusa, a w wizjach rozmawiały z Chrystusem na krzyżu, wczuwając się w Jego stany emocjonalne i doświadczając Jego cierpienia w swoim ciele⁵.

Szczególne znaczenie w dziejach rozbitego po schizmie zachodniej Kościoła miało życie św. Katarzyny Sieneńskiej (1347–1380)⁶. Dominikanka ze Sieny żyła surową ascezą poświęcając się działalności charytatywnej. Prowadziła głębokie życie sakramentalne, które charakteryzowało się szczególnym nabożeństwem do Eucharystii. Pierwsze wizje otrzymała w dzieciństwie i bardzo wczesnie przeżyła mistyczne zaślubiny z Chrystusem (1366). Ekstazy i wizje były w jej życiu czymś zwyczajnym. Długie godziny po Komunii świętej przebywała poza zmysłami rozmawiając z Chrystusem. Całe lata odżywiła się tylko Komunią świętą, a w 1375 r. otrzymała dar niewidzialnych stygmatów. Zabiegała o powrót papieża Grzegorza XI z Awinionu do Rzymu. Ofiarowała swoje życie za Kościół i Papieża – „słodkiego Chrystusa na ziemi” Jej kierownik duchowy, bł. Rajmund z Kapui, napisał pierwszą biografię Świętej (*Legenda major*). Św. Katarzyna Sieneńska jest autorką 385 listów, *Dialogu* nazywanego również *Księgą Bożej Opatrzności* (1378) i *Modlitw*. W swoich dziełach św. Katarzyna podejmowała problem relacji „człowieka, który nie jest” do „Boga, który jest” wskazując na dramat bosko-ludzki, będący wynikiem odejścia od Boga przez grzech.

Punktem wyjścia apostolskiej misji św. Katarzyny ze Sieny była tajemnica Trójcy Świętej, poznawanej w mistycznym doświadczeniu jako Źródło życia ludzkiego i cel, do którego człowiek zmierza. Szczególnie bliski kontakt nawiązała z Osobą Ojca doświadczając „dzieciństwa duchowego” Według niej, chrześcijanin powinien poznać siebie i Boga, aby podjąć drogę do zjednoczenia z Bogiem, którą wyznacza Chrystus, poznawany w swoim człowieczeństwie, wprowadzając duszę w najgłębsze tajemnice Boga.

⁵ K. Rahner, *Profezie e visioni*, dz. cyt., s. 89.

⁶ Por. E. Ancilli, D. De Pablo Maroto, *Caterina da Siena*, [w:] NDS T. I, s. 483–488; M. Gorce, *Catherine de Sienne*, [w:] DSAM, II, s. 327–348; A. Poulain, *Graces d'oraison*, Paris 1931.

Podobny charakter miała misja św. Małgorzaty Marii Alacoque (1647–1690)⁷. Wizytka francuska z klasztoru w Paray-le-Monial jest autorką *Autobiografii*, w której opisała słowa, wizje i objawienia Pana Jezusa. Przekazała orędzie objawiającego się Jezusa, które zawiera wezwanie do oddawania czci Sercu Jezusowemu. Warunkiem nabożeństwa do Serca Jezusowego jest spowiedź i Komunia święta wynagradzająca za grzechy w pierwsze piątki miesiąca. We współczesnych czasach znane są wizje stygmatyczki Gemmy Galgani (1886–1903)⁸, która mistycznie przeżywała mękę Pańską w ciele i często widziała swojego Anioła Stróża. Szczególną misję otrzymała od anioła również s. Łucja⁹, uczestniczka objawień Matki Bożej z Fatimy. Anioł przekazał jej wezwanie do modlitwy pierwszych sobót miesiąca oraz podyktował jej modlitwę za grzeszników.

Mistyczki chrześcijańskie, rozważając tajemnicę człowieczeństwa Chrystusa, osiągały stany mistycznego zjednoczenia z Bogiem, które często są określane pojęciem „zaślubin mistycznych” lub „małżeństwa mistycznego”. Ich misja apostolska wobec Kościoła i świata wyrastała z głębokiego doświadczenia Boga i zjednoczenia z Chrystusem przez rozważanie tajemnicy Jego męki i śmierci oraz wczuwanie się w stany afektywne Zbawiciela. Wizje i inne fenomeny nadzwyczajne towarzyszące ich posłannictwu pomagały im w głębszym zrozumieniu tajemnicy Bożej i wiernym przekazaniu jej światu.

Przekazywanie orędzia miłosierdzia

W tradycję mistyczek pełniących misję wobec Kościoła swoich czasów wpisuje się św. Faustyna Kowalska, która przypomniała światu tajemnicę Bożego Miłosierdzia objawioną w życiu, śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa. Była ona głęboko przekonana o misji głoszenia światu Bożego Miłosierdzia. W tym celu otrzymała wiele łask mistycznych, wśród których na pierwsze miejsce wysuwa się dar zaślubin mistycznych i poznawanie tajemnic Bożych. Została obdarowana również darem cierpienia z Jezusem i uczestniczenia w tajemnicy Zbawienia oraz

⁷ Por. J. Le Brun, *Marguerite-Marie Alacoque*, [w:] DSAM, X, s. 349–355.

⁸ Por. H. Fros SI, F. Sowa, *Twoje imię*, Kraków 1975, *Gemma Galgani*, s. 247.

⁹ Por. C. M. Staehlin, *Apariciones*, „Razon y Fe” 139 (1949), s. 433–464, 546–562; 140 (1949), s. 71–98.

licznymi łaskami nadzwyczajnymi, które służyły głębszemu zrozumieniu prawdy o Bożym miłosierdziu i pomagały w przekazywaniu jej ludziom: wizjami Jezusa Miłosiernego, poznawaniem stanu dusz, stygmatami duchowymi i poznaniem przyszłości.

Apostołka Bożego Miłosierdzia

Imię „Apostołki Bożego Miłosierdzia” otrzymała św. Siostra Faustyna od Pana Jezusa razem z poleceniem głoszenia światu prawdy, że Bóg jest miłosierdziem. Przekazanie tego tytułu miało charakter bardzo uroczysty i dokonało się podczas wewnętrznego poznania tajemnicy Serca Jezusowego:

4 VI. Dziś uroczystość Naj[św.] Serca Jezusa. W czasie Mszy św. miałam poznać Serca Jezusa, jakim ogniem miłości płonie ku nam, jest morzem miłosierdzia; wtem usłyszałam głos: apostołko Mojego miłosierdzia, głos światu całemu o tym niezgłębionym miłosierdziu Moim, nie zniechęcaj się trudnościami, jakie napotkasz w głoszeniu Mojego miłosierdzia. Te trudności, które cię tak boleśnie dotykają, są potrzebne dla twego uświęcenia i dla wykazania, że dzieło to Moim jest. Córkó Moja bądź pilna w zapisywaniu każdego zdania, które do ciebie mówię o Moim miłosierdziu, bo to jest dla wielkiej liczby dusz, które korzystać z tego będą (Dz 1142).

Tylko jeden raz Pan Jezus nazwał Siostrę Faustynę Apostołką swojego miłosierdzia przekazując jej jednocześnie misję przypominania światu prawdy o Bożym Miłosierdziu. Razem z nowym imieniem Pan Jezus wyznaczył św. Faustynie zakres misji apostołskiej, którym jest głoszenie miłosierdzia i zapisywanie wszystkiego, co Pan Jezus jej o miłosierdziu objawił.

Sekretarka Bożego Miłosierdzia

Pierwszym zadaniem Apostołki Bożego Miłosierdzia było zapisywanie wszystkiego, co mówił Jezus w jej sercu o Bożym Miłosierdziu. Siostra Faustyna miała wykorzystywać każdą wolną chwilę na pisanie odrzucając wszelkie wątpliwości, jakie podsuwał jej szatan, czy ktokolwiek będzie czytał jej pisma:

Sekretarko najgłębszej tajemnicy Mojej, wiedz o tym, że jesteś [w] wyłącznej poufności ze Mną, twoim zadaniem jest napisać wszystko, co ci dają poznać o Moim miłosierdziu dla pożytku dusz, które czytając te

pisma doznają w duszy pocieszenia i nabiorą odwagi zbliżyć się do Mnie. A więc życzę Sobie, abyś wszystkie chwile wolne poświęciła pisaniu (Dz 1693).

Jezus powierzał Siostrze Faustynie najgłębszą tajemnicę Boga, którą miała przekazać światu, dlatego miała zaangażować wszystkie swoje siły i całkowicie oddać się temu zadaniu.

Tytuł „Sekretarki Bożego Miłosierdzia”, którym Jezus nazywał Siostrę Faustynę, znacznie częściej pojawia się w wewnętrznych rozmowach. Pan Jezus sam wyznaczył zakres jej obowiązków. Pierwszym zadaniem było zapisywanie wszystkiego, co mówił do niej w wewnętrznych rozmowach o Bożym Miłosierdziu:

Córko Moja, bądź spokojna, czyn, co ci każe. Myśl twoja jest złączona z myślą Moją, więc pisz, co ci na myśl przyjdzie. Jesteś sekretarką Mojego Miłosierdzia; wybrałem cię na ten urząd w tym i przyszłym życiu. Tak chcę, pomimo wszystkich przeciwności, jakie ci stawiać będą; wiedz, że upodobanie Moje nie zmieni się (Dz 1605)¹⁰.

Słowa Pana Jezusa dawały Mistyczce z Krakowa mocne przekonanie, że On wybrał ją osobiście do tej misji i powierzył jej funkcję, którą będzie posiadać również w wieczności. Podstawą jej misji było głębokie zjednoczenie z Chrystusem i wewnętrzne poznawanie tajemnic Bożych.

Drugim zadaniem Apostołki Bożego Miłosierdzia, jakie Pan Jezus w przekazał Siostrze Faustynie razem z obowiązkiem pisania, było głoszenie orędzia miłosierdzia:

Sekretarko Mojego miłosierdzia, pisz, mów duszom o tym wielkim miłosierdziu Moim, bo blisko jest dzień straszliwy, dzień Mojej sprawiedliwości (Dz 965).

Misja głoszenia światu Miłosierdzia Bożego, stanowiąca integralną część zadań Apostołki Bożego Miłosierdzia, wymagała od niej dużej odwagi i wewnętrznej mocy, a przede wszystkim bycia w stałej łączności z przełożonymi zakonnymi i biskupem. Siostra Faustyna informowała więc o misji, jaką powierzał jej Pan Jezus, przede wszystkim swoje przełożone¹¹ oraz kierownika duszy¹², jak również arcybiskupa wileńskiego R. Jałbrzykowskiego¹³.

¹⁰ Por. Dz 965, 1160, 1275, 1605, 1693, 1784.

¹¹ Por. Dz 47, 51.

¹² Por. Dz 88, 90, 489, 570.

¹³ Por. Dz 473, 479, 585, 586, 693, 711, 851, 1243.

Powierając swojej Apostołce misję pisania o Bożym Miłosierdziu i głoszenia miłosierdzia, Pan Jezus wyznaczył jej jeszcze jedno zadanie, polegające na wypraszeniu miłosierdzia światu:

Córko moja, sekretarko Mojego miłosierdzia, nie tylko cię obowiązuje pisanie i głoszenie o Moim miłosierdziu, ale wypraszaś im łaskę, aby i oni uwielbili Moje miłosierdzie (Dz 1160).

Polegało ono na modlitwie za grzeszników i wszystkich znajdujących się w niebezpieczeństwie potępienia wiecznego. Uprzywilejowaną modlitwą o Boże Miłosierdzie była Koronka do Bożego Miłosierdzia.

Szafarka Bożego Miłosierdzia

Pan Jezus dając Siostrze Faustynie imię Apostołki i Sekretarki Bożego Miłosierdzia nazywał ją również Szafarką Miłosierdzia, polecając wypraszenie miłosierdzia światu:

Czynię cię szafarką miłosierdzia Swego. Powiedz spowiednikowi, aby obraz ten był w kościele wystawiony, a nie za klauzurą w klasztorze tym. Przez obraz ten udzielać będę wiele łask dla dusz, a przeto niech ma przystęp wszelka dusza do niego (Dz 570)¹⁴.

Misja Szafarki Miłosierdzia polega na przybliżaniu Miłosierdzia Bożego przez upowszechnianie kultu obrazu Jezusa Miłosiernego i obchodzenie Święta Miłosierdzia.

Misję Apostołki, Sekretarki i Szafarki Miłosierdzia Bożego określał Pan Jezus wielokrotnie, przypominając Siostrze Faustynie, iż całym swoim życiem powinna się zaangażować w głoszenie orędzia miłosierdzia: „twoim zadaniem i obowiązkiem jest tu na ziemi wypraszać miłosierdzie dla świata całego”¹⁵, „mów światu całemu o Mojej dobroci”¹⁶, „mów światu całemu o niepojętym miłosierdziu Moim”¹⁷, „zapisz te słowa”¹⁸, „pisz, mów duszom o tym wielkim miłosierdziu Moim”¹⁹, „czyń, co jest w twej mocy, w sprawie rozszerzania czci miłosierdzia”²⁰,

¹⁴ Por. Dz 539, 580.

¹⁵ Dz 570.

¹⁶ Dz 580, 848.

¹⁷ Dz 699, 1074, 1190.

¹⁸ Dz 848.

¹⁹ Dz 965, 1146, 1448.

²⁰ Dz 1074.

„powiedz zbolełej ludzkości, niech się przytuli do miłosiernego Serca Mojego”²¹, „głoś światu całemu o tym niezgłębionym miłosierdziu”²², „bądź pilna w zapisywaniu każdego zdania, które do ciebie mówię o miłosierdziu Moim”²³, „namawiaj wszystkie dusze do ufności”²⁴, „nie ustawaj w głoszeniu miłosierdzia”²⁵, „mów duszom grzesznym, aby się nie bały zbliżyć do Mnie”²⁶, „mów grzesznikom o miłosierdziu Moim”²⁷. W ten sposób przekazane polecenie obejmowało wielorakie czynności, które w pierwszej kolejności polegają na informowaniu ludzi o orędziu Jezusa Miłosiernego i przypominaniu o konieczności uwielbienia Boga miłosierdzia oraz całkowitym zaufaniu Jego dobroci. Następnie, polecenia Jezusa Miłosiernego wyrażają konieczność modlitwy o Boże Miłosierdzie. Apostołka Bożego Miłosierdzia nie powinna się zniechęcać ani ustawać w przekazywaniu orędzia.

W służbie tajemnicy miłosierdzia

Polecając Siostrze Faustynie głoszenie miłosierdzia całemu światu, Pan Jezus przygotowywał swoją uczennicę na trudności związane z przekazywaniem orędzia miłosierdzia²⁸. Nakaz Jezusa Miłosiernego obejmował bowiem pisanie o Bożym Miłosierdziu wszystkiego, co Pan Jezus mówił w sercu swojej Sekretarki²⁹. Zajęciu temu Siostra Faustyna powinna poświęcić każdą wolną chwilę, aby przez pisany przekaz jak najwięcej ludzi poznało tajemnicę miłosierdzia:

Córko moja, żądam, abyś wszystkie wolne chwile poświęciła na pisanie o Mojej dobroci i miłosierdziu; jest to twój urząd i twoje zadanie w całym twym życiu, abyś dawała duszom poznać Moje wielkie miłosierdzie, jakie mam dla nich i zachęcała ich do ufności w przepaść Mojego miłosierdzia (...) (Dz 1567).

²¹ Dz 1074.

²² Dz 1142.

²³ Dz 1142.

²⁴ Dz 1182.

²⁵ Dz 1521.

²⁶ Dz 1396.

²⁷ Dz 1666.

²⁸ Dz 1142.

²⁹ Dz 459.

Dzięki jej pismom ludzie będą mogli poznać Miłosierdzie Boże i zbliżyć się do Boga³⁰. W ten sposób miała również „świadczyc” o nieskończonym Miłosierdziu Boga, aby zgodnie z obietnicą Pana Jezusa mieć w przyszłości szczególny udział w głoszeniu Miłosierdzia Bożego: „Przez ciebie, jako przez tę Hostię, przejdą promienie miłosierdzia na świat” (Dz 441). Ostatecznie pragnieniem Pana Jezusa przekazanym Siostrze Faustynie było, by świat cały poznał Miłosierdzie Boże³¹.

Najczęściej Jezus Miłosierny wyznaczał osobiście konkretne zadania Apostołce Bożego Miłosierdzia zwracając się do niej, by w święto Miłosierdzia w modlitwie „sprowadzała do źródeł Miłosierdzia” wszystkich grzeszników:

W święto Moje – w święto Miłosierdzia, będziesz przebiegać świat cały i sprowadzać będziesz dusze zemdlone do źródła miłosierdzia Mojego (Dz 206).

Zadanie Apostołki Miłosierdzia Bożego miało polegać na „wpatrywaniu się w przepaść miłosierdzia”, oddawaniu Mu „czci i chwały” oraz „zanurzaniu” grzeszników w „przepaści miłosierdzia”

Razem z poleceniem Pan Jezus obiecywał uleczenie grzeszników z wszystkich grzechów. Mówienie o Bożym miłosierdziu porównał Pan Jezus do zadania proroków, którzy przekazując orędzie Boga narażali swoje życie dla wypełnienia powierzonego im zadania:

(...) w Starym Zakonie wysyłałem proroków do ludu swego z gromami. Dziś wysyłam ciebie do całej ludzkości z Moim miłosierdziem (Dz 1588).

Apostołka Bożego Miłosierdzia winna ukazywać tajemnicę Boga jako szansę dla ludzkości przygniecionej ciężarem grzechów, ostrzegając przed odrzucaniem Bożej miłości:

Kar używam, kiedy mnie sami zmuszają do tego, ręka moja niechętnie bierze za miecz sprawiedliwości; przed dniem sprawiedliwości posyłam dzień miłosierdzia (Dz 1588).

Orędzie skierowane do Siostry Faustyny podkreśla prawdę o wielkości Bożego Miłosierdzia, które łagodzi Bożą sprawiedliwość.

W przesłaniu, jakie Pan Jezus przekazał Siostrze Faustynie, na pierwsze miejsce wysuwa się obietnica, że będzie ona „na wieki” świad-

³⁰ Dz 1693.

³¹ Dz 687.

kiem Bożego Miłosierdzia, głosząc swoją osobą wielkie miłosierdzie Boże. Do obietnicy tej została dołączona druga, że przez nią „przejdą promienie miłosierdzia na świat”, to znaczy, że będzie w szczególny sposób wypraszać miłosierdzie dla świata³².

Polecenie głoszenia światu Miłosierdzia Bożego, odczuwane bardzo mocno w sercu, Siostra Faustyna realizowała przede wszystkim przez dzieła miłosierdzia: „Córko moja, jeżeli przez ciebie żądam od ludzi czci dla Mojego miłosierdzia, to ty powinnaś się pierwsza odznaczać tą ufnością w Moje. Żądam od ciebie uczynków miłosierdzia, które mają wpływać z miłości ku Mnie. Miłosierdzie masz okazywać zawsze i wszędzie, nie możesz się od tego usunąć, ani wymówić, ani uniewinnić” (Dz 742). Przekazując Siostrze Faustynie orędzie miłosierdzia, Pan Jezus wzywał ją do czynów miłosierdzia, które powinny wyrastać z postawy ufności w Miłosierdzie Boże. W wewnętrznym głosie podał trzy sposoby pełnienia miłosierdzia wobec bliźnich:

(...) pierwszy czyn, drugi – słowo, trzeci – modlitwa; w tych trzech stopniach zawiera się pełnia miłosierdzia i jest niezbitym dowodem miłości ku Mnie (Dz 742).

Bez uczynków miłosierdzia próżna byłaby cześć oddawana obrazowi i Święto Miłosierdzia.

Dzieła miłosierdzia obejmują, zgodnie z poleceniem Pana Jezusa, czyny, słowa i modlitwę. W wewnętrznym natchnieniu Mistyczka z Krakowa zrozumiała, że Bóg udzielał się jej w tajemnicy miłosierdzia, im wyraźniej widziała swoje słabości i więcej ufała Jego mocy:

Córko Moja, rozkoszy i upodobanie Moje, nic nie powstrzyma Mnie w udzielaniu ci łask. Miłosierdziu Mojemu nie przeszkadza nędza twoja. Córko Moja, napisz, że im większa nędza, tym większe ma prawo do Miłosierdzia Mojego, a namawiaj wszystkie dusze do ufności w niepojętą przepaść miłosierdzia Mojego, bo pragnę je wszystkie zbawić (Dz 1182).

W doświadczeniu własnej słabości wobec nieskończonego Miłosierdzia Bożego autorka *Dzienniczka* wnikała w tajemnicę miłosierdzia otwartego na cały świat. Boże Miłosierdzie było dla niej radością i źródłem szczęścia, ponieważ obdarzało pokojem dusze udręczone, bolejące nad swoją słabością. W duchu radości Siostra Faustyna wzywała wszystkie byty do wielbienia Boga miłosierdzia (Dz 951).

³² Dz 417, 441.

W orędziu Jezusa Miłosiernego istotne miejsce zajmuje zgromadzenie miłosierdzia, którego charyzmat ściśle łączy się z misją głoszenia i wypraszania miłosierdzia dla świata³³. Żądanie założenia nowego zgromadzenia zaskoczyło zupełnie Siostrę Faustynę, dlatego długo nie wyjawiała tego polecenia ani spowiednikowi, ani przełożonym zakonnym, nie widząc możliwości tworzenia nowego zgromadzenia. Myśl Apostołki Bożego Miłosierdzia zrealizował ks. Michał Sopoćko, zakładając w Wilnie wspólnotę zakonną opartą na wskazówkach zapisanych w *Dzienniczku*.

Nabożeństwo do Bożego Miłosierdzia

Misja Apostołki Bożego Miłosierdzia, polegająca na głoszeniu światu orędzia miłosierdzia, obejmuje również konkretne formy kultu Boga bogatego w miłosierdzie, które Mistyczka z Krakowa przekazała światu. Mają one być pomocą w zbliżeniu ludzi do Boga i otwarciu się na działanie łaski, którą Jezus Miłosierny chce obdarzyć każdego człowieka. Nabożeństwo do Bożego Miłosierdzia, obejmujące uczczenie obrazu Jezusa Miłosiernego, Święto Miłosierdzia i modlitwy do Bożego Miłosierdzia, zostało przekazane w prywatnych objawieniach i poddane teologicznej weryfikacji przez ks. Michała Sopoćkę.

Wielką rolę w przekazaniu nabożeństwa do Bożego Miłosierdzia, oprócz kierownika duchowego Siostry Faustyny, odegrały przełożone zakonne, do których zwracał się w wizjach Pan Jezus z prośbą o wystawienie obrazu do publicznej czci, odmawianie Koronki i obchodzenie Święta Miłosierdzia.

Obraz Jezusa Miłosiernego

Orędzie Bożego Miłosierdzia, które wyraźnie pojawiło się w wizji Jezusa Miłosiernego, powtarzającej się wielokrotnie w przyszłości, obejmowało obraz Pana Jezusa w białej szacie z prawą ręką wzniesioną do błogosławieństwa i lewą wskazującą przebity bok, z którego wychodziły dwa promienie: błądy i czerwony. Orędzie w pierwszej wizji zawierało polecenie namalowania obrazu według wizji z napisem na dole: *Jezu,*

³³ Dz 435.

ufam Tobie, oddawania czci obrazowi w kaplicy i na całym świecie. Z poleceniem Jezusa były związane obietnice dla czcicieli obrazu, które polegały na szczególnej pomocy Bożej w walce ze złem na ziemi i opiece w godzinie śmierci:

Obiecuję, że dusza, która czcić będzie ten obraz, nie zginie. Obiecuję także, już tu na ziemi, zwycięstwo nad nieprzyjaciółmi, a szczególnie w godzinę śmierci. Ja sam bronić będę ją jako Swej chwały (Dz 48).

W głosie wewnętrznym, w którym Pan Jezus odpowiadał na wątpliwości spowodowane poleceniem spowiednika, by Siostra Faustyna malowała obraz Pana Jezusa w swoim sercu, orędzie obejmuje również poświęcenie go w pierwszą niedzielę po Wielkanocy i głoszenie kazań przez kapłanów o wielkości Bożego Miłosierdzia wobec grzeszników³⁴.

Autorka *Dzienniczka* dokładnie powtórzyła słowa Pana Jezusa swojej przełożonej w Płocku, poddając się całkowicie woli przełożonych i spowiednika. Przeżywając wewnętrzne trudności i lęk wynikający z niemożności spełnienia poleceń Chrystusa, starała się unikać wewnętrznych natchnień, a nawet poprosiła kierownika duszy, o. J. Andrasza SJ o zwolnienie z obowiązku malowania obrazu³⁵. Lęk, który rodził się w sercu Siostry Faustyny po otrzymaniu orędzia Jezusa Miłosiernego, wynikał z ostrzeżenia Jezusa przed odpowiadaniem za potępienie dusz w dzień sądu, gdyby nie spełniła tego polecenia³⁶. Przekazywanie treści orędzia Jezusa Miłosiernego następowało stopniowo przy dużym udziale spowiednika Siostry Faustyny, który pytał o wyjaśnienie symboliki obrazu.

W głosie wewnętrznym Pan Jezus wskazał na znaczenie promieni wychodzących z boku Jezusa. Dwa promienie symbolizują łaski, które wychodzą z „wnętrzości Miłosierdzia” „Błady” wskazuje na wodę, symbol sakramentu chrztu i pokuty, które usprawiedliwiają i oczyszczają człowieka z grzechów. „Czerwony”, znak Krwi Chrystusa przelanej za grzechy, symbolizuje Eucharystię, która jest życiem dla człowieka. Mistyczka z Krakowa przypomniała, że człowiek wierzący w Boga nie może przyjmować tylko prawd o „Świętości i Sprawiedliwości” Boga, które nawet szatan przyjmuje. Dopiero otwarcie się na tajemnicę Bożego Miłosierdzia jest wyrazem przyjęcia całej prawdy o Bogu:

³⁴ Dz 48–50.

³⁵ Dz 52.

³⁶ Dz 154.

Powiedz, że Miłosierdzie jest największym przymiotem Boga. Wszystkie dzieła rąk Moich są ukoronowane miłosierdziem (Dz 301).

Z tego poznania rodziło się w sercu Apostołki Bożego Miłosierdzia pragnienie głoszenia tej prawdy wszystkim ludziom³⁷.

W kolejnych objawieniach Pan Jezus odpowiadając na pytania ks. Sopoćki potwierdził, iż napis na obrazie powinien brzemieć dosłownie: „Jezu, ufam Tobie” oraz wyjaśnił wyjątkowe miejsce obrazu w nabożeństwie do Bożego Miłosierdzia³⁸. Obraz Jezusa Miłosiernego ma pełnić funkcję „naczynia”, przy pomocy którego wierzący będą czerpać ze „źródła miłosierdzia”³⁹. Czczony jak inne obrazy publicznie w kościołach i prywatnie w domach, ma on być „narzędziem” Chrystusa wskazującym na Źródło Miłosierdzia objawionego w śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa oraz przypominać o potrzebie czynienia dzieł miłosierdzia słowem, czynem i modlitwą⁴⁰. Orędzie dotyczące obrazu zostało powtórzone kilkakrotnie, przypominając o poświęceniu obrazu w niedzielę Miłosierdzia i pomocniczej funkcji obrazu dla kapłanów mówiących o Bożym Miłosierdziu⁴¹.

O publicznym kulcie obrazu mówiło również kolejne objawienie połączone z wizją Jezusa na Krzyżu⁴². Obraz winien przypominać o Bożym Miłosierdziu, jednak publiczna cześć oddawana obrazowi byłaby nieskuteczna, gdyby nie towarzyszyły jej uczynki miłosierdzia. W ten sposób orędzie miłosierdzia zwracało uwagę na wewnętrzną postawę ufności popartą konkretnymi czynami, jako warunek otrzymania łask Bożego Miłosierdzia.

Cześć oddawana obrazowi Jezusa Miłosiernego ściśle łączy się ze świętem Miłosierdzia Bożego, które wychodzi z „wnętrzości Bożego Miłosierdzia” obejmując tajemnicę Trójcy Świętej⁴³.

³⁷ Dz 302, 309.

³⁸ Dz 88, 300.

³⁹ Dz 327.

⁴⁰ I. Różycki, *Iudicium alterius theologi censoris super scriptis eidem Servae Dei tributis*, [w:] *Sacra Congregatio pro causis sanctorum, Cracovien. Beatificationis et Canonisationis Servae Dei Faustinae Kowalska Instituti Sororum B.M.V. a Misericordia (1905–1938)*, P.n. 1123, Roma 1980, s. 423–425; *Miłosierdzie Boże. Zasadnicze rysy nabożeństwa do Miłosierdzia Bożego*, Kraków 1980, s. 19–22.

⁴¹ Dz 341.

⁴² Dz 414, 742.

⁴³ Dz 420.

Święto Miłosierdzia

Polecenie obchodzenia święta Bożego Miłosierdzia powtarzało się wielokrotnie w wizjach opisanych przez Siostrę Faustynę, przypominając kapłanom o głoszeniu kazań o Bożym Miłosierdziu. Nakaz ten precyzował treść teologiczną święta zgodnie z teologią miłosierdzia akcentującą, że największe prawo do Bożego Miłosierdzia mają grzesznicy, dla których Jezus podjął śmierć na Krzyżu.

Święto Miłosierdzia obchodzone w pierwszą niedzielę po Wielkanocy, zgodnie z orędziem przekazanym Siostrze Faustynie, ma być „ucieczką i schronieniem dla wszystkich dusz, a szczególnie dla biednych grzeszników”⁴⁴. Święto jest objawieniem Bożego miłosierdzia światu, ponieważ wyszło z „wnętrzości miłosierdzia” Boga. Dzień ten jest zatem czasem szczególnego działania Bożego Miłosierdzia:

W dniu tym otwarte są wnętrzości miłosierdzia Mego, wylewam całe morze łask na dusze, które się zbliżą do źródła miłosierdzia Mojego (Dz 699).

Warunkiem dostąpienia łaski „zupełnego odpuszczenia win i kar”, porównywanej do łaski chrztu, jest spowiedź i Komunia święta⁴⁵. U podstaw zbliżenia do Boga miłosierdzia znajduje się postawa ufności, która jest odpowiedzią człowieka na nieograniczoną dobroć Boga. Łaskę darowania win i kar porównał Pan Jezus do odpustu zupełnego, który można uzyskać pod warunkiem przystąpienia do spowiedzi i Komunii świętej w święto miłosierdzia⁴⁶.

Święto Miłosierdzia powinno być okazją do głoszenia kazań o wielkości Bożego Miłosierdzia i przypominania o obietnicy związanej z przystąpieniem do spowiedzi i przyjęciem w tym dniu Komunii świętej. Nagrodą za uczczenie Bożego Miłosierdzia w postawie całkowitego zaufania jest „zupełne odpuszczenie win i kar”, które należy rozumieć jako łaskę darowania kar i win, podobną do łaski sakramentu chrztu⁴⁷. Warunkiem otrzymania tej szczególnej łaski jest nie tylko stan łaski

⁴⁴ Dz 699.

⁴⁵ Por. I. Różycki, *Iudicium*, dz. cyt., s. 428–429.

⁴⁶ Dz 1109.

⁴⁷ Dz 300; por. I. Różycki, *Iudicium*, dz. cyt., s. 428–430; *Miłosierdzie Boże*, dz. cyt., s. 22–26.

uświęcającej, przystąpienie do Komunii świętej, ale również wewnętrzna postawa całkowitej ufności wobec Boga miłosierdzia.

Orędzie miłosierdzia Bożego związane ze świętem Miłosierdzia zawiera również obietnicę obdarowania „wszystkich dusz” nieskończonymi łaskami Bożymi⁴⁸. Otwarcie Miłosierdzia Bożego na cały świat wynika z uniwersalnego charakteru ofiary Chrystusa, która obejmuje wszystkich ludzi gotowych przyjąć owoce zbawczej śmierci Jezusa i cały kosmos⁴⁹. Warunkiem pełnego obchodzenia święta Bożego Miłosierdzia jest pełnienie uczynków miłosierdzia, ponieważ „nawet wiara najsilniejsza nic nie pomoże bez uczynków” (Dz 742, por. Jk 2, 17). Orędzie miłosierdzia wyraża prawdę, iż postawa otwarcia na Boże Miłosierdzie obejmuje nie tylko przystępowanie do sakramentów, ale również konkretne wyrazy miłości wobec bliźnich.

Święto Miłosierdzia zostało określone jako „ostatnia deska ratunku” dla dusz ginących z powodu grzechów i odrzucających owoce Męki Chrystusa⁵⁰. Określenie powtórzyło się w kolejnym objawieniu, w którym Pan Jezus przypomniał, że bardzo pragnie, aby ludzie czcili publicznie miłosierdzie Boże⁵¹. W wyrażeniu tym uderza podobieństwo do objawień Małgorzaty Marii Alacoque, w których nabożeństwo do Serca Jezusowego zostało określone jako ostatnia deska ratunku dla grzeszników⁵².

Modlitwy do Bożego Miłosierdzia

Wśród poleceń, które Pan Jezus przekazał Siostrze Faustynie, ważne miejsce zajmują modlitwy do Bożego miłosierdzia obejmujące: *Koronkę do Miłosierdzia Bożego*, *Nowennę do Bożego Miłosierdzia*, akt strzelisty *O Krwi i Wodo* i *Litanię do Bożego Miłosierdzia*. Modlitwy te są narzędziem wypraszania miłosierdzia Bożego dla grzeszników, dusz czyśccowych i ludzi umierających, za których modliła się Apostołka Bożego Miłosierdzia wypełniając nakaz Pana Jezusa. Pełne zrozumienie modlitw w kontekście orędzia Bożego Miłosierdzia domaga się analizy poszczególnych

⁴⁸ Dz 699.

⁴⁹ Por. I. Rożycki, *Iudicium*, dz. cyt, s. 431.

⁵⁰ Dz 965.

⁵¹ Dz 998.

⁵² Por.

formuł, które zgodnie z wewnętrznym przekonaniem Siostry Faustyny podyktował jej osobiście Pan Jezus.

Koronka

Modlitwę Koronki, zarówno pod względem struktury jak i treści, można porównać do Modlitwy Jezusowej, najpiękniejszego owocu duchowości chrześcijańskiego Wschodu, która zwraca się do Syna Bożego z prośbą o miłosierdzie i odpuszczenie grzechów⁵³. Koronka do Miłosierdzia Bożego składa się z modlitwy:

Ojcie Przedwieczny,
ofiaruję Ci Ciało i Krew,
Duszę i Bóstwo najmilszego Syna Twojego,
a Pana naszego Jezusa Chrystusa
na przebłaganie za grzechy nasze i świata całego,

którą należy odmawiać na dużych paciorkach różańca oraz z wezwania:

Dla Jego bolesnej Męki miej miłosierdzie dla nas i świata całego.

Na zakończenie należy odmówić trzykrotnie

Święty Boże, Święty Mocny, Święty Nieśmiertelny –
zmiłuj się nad nami i nad całym światem (Dz 476).

Modlitwa „Ojcie przedwieczny” posiada inną, skróconą wersję pochodzącą z wcześniejszego objawienia, w której brakuje słów „na przebłaganie” oraz „i świata całego”⁵⁴. W pierwszym poleceniu modlitwa ta stanowiła element nowenny o Miłosierdziu Bożym dla świata, któremu grozi kara Boża.

Wezwanie „Ojcie przedwieczny” wskazuje na Przedmiot modlitwy, którym jest Bóg Ojciec, nazywany przez Siostrę Faustynę Ojcem miłosierdzia, posyłającym z miłości do człowieka swojego Syna, by objawił światu pełnię Bożego Miłosierdzia w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa. Modlitwa, zwracając się do Boga Ojca, odwołuje się do Chrystusa, jedyne Pośrednika między Bogiem a człowiekiem, który w Ofierze krzyża dokonał całkowitego wynagrodzenia Bogu za grzechy świata.

⁵³ „Panie Jezu Chryste, Synu Boży, miej litość nade mną grzesznikiem”. Por. G. Maloney SI, *Modlitwa serca*, dz. cyt., s. 125–143.

⁵⁴ Dz 475.

Ofiara Jezusa jest pełnym uwielbieniem Boga za Jego dar miłosierdzia, ukazany w pełni w śmierci i zmartwychwstaniu Syna Bożego.

W takim kontekście teologicznym należy rozumieć drugą część formuły modlitewnej:

Ofiaruję Ci Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo Najmilszego Syna Twojego, a Pana naszego Jezusa Chrystusa.

Wezwanie w swoim sformułowaniu odwołuje się do definicji teologicznej wyrażonej przez Sobór Trydencki w odniesieniu do prawdziwej, rzeczywistej i substancjalnej obecności Chrystusa w Eucharystii. Słowa „Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo” wskazują na obecność Jezusa, prawdziwego Syna Bożego, Drugiej Osoby Boskiej, który przyjął ludzkie ciało stając się jednością natury boskiej i ludzkiej⁵⁵. Wyrażenie „Bóstwo” Pana Jezusa w formule modlitewnej wskazuje nie tylko na obecność Syna Bożego w Eucharystii, ale również odwołuje się do tradycji chrystologicznej sformułowanej na Soborze w Chalcedonie, według której Syn Boży jest prawdziwym Bogiem równym w Bóstwie Ojcu. W formule modlitewnej wyrażenie „Bóstwo Chrystusa” oznacza Jego Boską Osobę⁵⁶.

W modlitwie przekazanej Siostrze Faustynie modlący się „ofiaruje” Bogu Ojcu Boską Osobę Syna Bożego, która obejmuje Jego Boską i Ludzką Naturę, składającą się z Ciała, Krwi i Duszy, które Chrystus złożył w całopalnej ofierze. Wyrażenie „ofiaruję” podkreśla zjednoczenie modlącego się z Ofiarą Chrystusa, które jest możliwe dzięki powszechnemu kapłaństwu wiernych, dającemu prawo do składania duchowych ofiar⁵⁷. Wezwanie „na przebłaganie za grzechy nasze i świata całego” podkreśla, że zjednoczenie z Ofiarą Chrystusa jest przebłaganem za wszystkie grzechy modlącego się i wszystkich, za którymi się wstawia u Boga.

Koronka składa się również z krótkiej inwokacji wyrażającej prośbę o miłosierdzie przez zasługi Męki Chrystusa:

Dla Jego bolesnej Męki miej miłosierdzie dla nas i świata całego.

W akcie tym wierzący, prosząc Boga o miłosierdzie, odwołuje się do miłości Ojca przez jedyne Pośrednika, Jezusa Chrystusa, w którego Męce i Śmierci miłość Boża znalazła najpełniejszy wyraz. W zakończeniu

⁵⁵ Por. I. Różycki, *Iudicium*, dz. cyt., s. 433–4434. Podobną modlitwę podyktował anioł w Fatimie Łucji, Franciszkowi i Hiacyncie w 1916 roku.

⁵⁶ Tamże, s. 435.

⁵⁷ Tamże, s. 436.

inwokacji pojawia się wezwanie „dla nas i świata całego”, które podobnie jak we wcześniejszej formule podkreśla wspólnotowy charakter modlitwy obejmujący modlącego się i wszystkich potrzebujących Bożego Miłosierdzia.

Modlitwę tę polecił odmawiać Pan Jezus jako „uśmierzenie gniewu Bożego”, gdy Siostra Faustyna odczuwała wewnętrznie zagrożenie dla świata, który grzechami obrażał Boga. W głosie wewnętrznym Jezus podał swojej uczennicy jednocześnie metodę modlitwy. Koronkę należy odmawiać na różańcu: na początku *Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo i Wierzę w Boga*; następnie na dużych paciorkach formułę *Ojcze przedwieczny* i na małych paciorkach *Dla Jego bolesnej Męki*; na koniec formułę *Święty Boże* (Dz 476).

W głosie wewnętrznym Pan Jezus nakazał Siostrze Faustynie „nieustanne” odmawianie Koronki: za grzeszników, konających i będących w niebezpieczeństwie grzechu. Zgodnie z orędziem Bożego Miłosierdzia modlitwa ta będzie wielką pomocą do otrzymania potrzebnych łask:

Kapłani będą podawać grzesznikom jako ostatnią deskę ratunku; chociażby był grzesznik najzatwardziały, jeżeli raz tylko zmówi tę koronkę, dostąpi łaski nieskończonego miłosierdzia Mojego (Dz 687).

Wytrwale odmawianie Koronki wyrażające postawę zaufania wobec Bożego Miłosierdzia przyniesie umierającym łaskę miłosierdzia w godzinę śmierci⁵⁸. Warunki, jakie postawił Jezus Miłosierny przy odmawianiu Koronki – ufność, wytrwałość i stałość w modlitwie – zgodne są z pouczeniem Jezusa przekazany uczniom (por. Łk 18, 1).

Obietnica uzyskania łask Miłosierdzia Bożego w życiu, a szczególnie w godzinę śmierci powtarzała się wielokrotnie⁵⁹, akcentując, iż Koronkę należy odmawiać przy konających:

Kiedy przy konającym odmawiają tę koronkę, uśmierza się gniew Boży, a miłosierdzie niezgłębione ogarnia duszę i porusza się wnętrzości Miłosierdzia Mojego, dla Bolesnej Męki Syna Mojego (Dz 811, por. 1035).

Wezwanie przypominało, że skuteczność modlitwy jest owocem łask wysłużonych przez Chrystusa na Krzyżu, dlatego można powiedzieć, iż Koronka porusza „wnętrzości” miłosierdzia⁶⁰.

⁵⁸ Dz 687.

⁵⁹ Dz 754.

⁶⁰ Dz 848.

Modlitwę Koronki polecał Pan Jezus odmawiać siostram w klasztorze wileńskim i wychownkom, jako formę prześlągania gniewu Bożego i uproszenia miłosierdzia dla Polski⁶¹. Siostra Faustyna miała obowiązek zachęcać wszystkich ludzi do odmawiania Koronki, a szczególnie grzeszników przygnięcionych nieszczęściem grzechu⁶². Jej zadanie polegało na przekonywaniu, iż nawet najwięksi grzesznicy mogą liczyć na Bożą łaskę.

Nowenna

Wśród modlitw przekazanych Siostrze Faustynie istotne miejsce zajmuje *Nowenna do Bożego Miłosierdzia*, przygotowująca obchodzenie święta Miłosierdzia Bożego (Dz 1209–1229). Według polecenia Pana Jezusa, modlitwę tę należy rozpocząć w Wielki Piątek i odmawiać codziennie do pierwszej niedzieli po Wielkanocy. Celem jej jest „sprowadzanie” do „zdroju Miłosierdzia”, czyli wypraszenie miłosierdzia dla poszczególnych grup ludzi przez kolejnych dziewięć dni: „grzeszników”, „dusze kapłańskie i dusze zakonne”, „dusze pobożne i wierne”, „pogan” i tych, którzy Boga nie znają, „heretyków i odszczepieńców”, „dusze ciche i pokorne”, „dusze, które szczególnie czczą i wysławiają miłosierdzie”, „dusze, które są w więzieniu czyścowym”, „dusze oziębłe” Modlitwa zwraca się do Ojca miłosierdzia przez zasługi Męki Chrystusa. Pan Jezus obiecał wprowadzenie wszystkich dusz polecanych Bogu do „domu Ojca”, czyli szczęście wieczne⁶³. Dzięki temu, że ludzie poznają tę modlitwę, Siostra Faustyna będzie wypraszać miłosierdzie za życia i po śmierci.

Akty strzeliste

Zakres orędzia Bożego Miłosierdzia poszerzyło polecenie odmawiania modlitwy *O Krwi i Wodo, któraś wytrysnęła z Serca Jezusowego, jako źródło Miłosierdzia dla nas, ufam Tobie*, dzięki której wielu grzeszników z „sercem skruszonym i wiarą” otrzyma łaskę nawrócenia⁶⁴. Treść modlitwy wskazuje na Chrystusa ukrzyżowanego, z którego wypływają ła-

⁶¹ Dz 714.

⁶² Dz 1541.

⁶³ Dz 1209.

⁶⁴ Dz 186.

ski miłosierdzia⁶⁵, a warunkiem otrzymania łaski nawrócenia jest wiara i przemiana wewnętrzna.

Z krótkich wezwań wysławiających wielkość Bożego Miłosierdzia, które ułożyła Siostra Faustyna, należy wymienić „Litanię do Bożego Miłosierdzia” (Dz 949). Modlitwa ta zbiera w postaci krótkich wezwań wszystkie prawdy na temat Bożego Miłosierdzia, które pojawiły się w wewnętrznych doświadczeniach autorki *Dzienniczka*.

Przekazując modlitwy związane z uwielbieniem Miłosierdzia Bożego, Pan Jezus polecał Mistyczce z Krakowa modlić się szczególnie o godzinie trzeciej po południu, która zgodnie z tradycją ewangeliczną jest godziną śmierci Chrystusa na krzyżu. Modlitwa o tej godzinie powinna polegać na duchowym łączeniu się z Chrystusem i wnikaniu w tajemnicę Jego śmierci oraz, według możliwości, odprawieniu Drogi krzyżowej⁶⁶. W „godzinie miłosierdzia” Bóg obiecał udzielić obficie łask wszystkim, którzy uciekają się do zasług Jego Męki. Z modlitwą o godzinie trzeciej związane są obietnice łask dla grzeszników mających szczególne prawo do Bożego Miłosierdzia.

Misja Siostry Faustyny, która wyraziła się w tytułach nadanych jej przez Pana Jezusa: Apostolki, Sekretarki i Szafarki Bożego Miłosierdzia, wyrastała z głębokiego zjednoczenia z Chrystusem. Wyraziło się ono w jej udziale w męce Chrystusa przez złożenie swojego życia w ofierze całopalnej za grzeszników. Prowadziło ją przez doświadczenia nocy wiary, opuszczenia i samotności do pełnego zjednoczenia miłości przyjmującego postać zaślubin mistycznych. Autorka *Dzienniczka* odważnie podjęła drogę cierpienia i wątpliwości, która po długich i trudnych oczyszczeniach władz duszy doprowadziła ją do całkowitego przyłgnięcia do Boga w teologalnej cnocie wiary. Owocem zjednoczenia z Bogiem było poznanie tajemnic Bożych obejmujących wewnętrzne życie Trójcy Świętej, stworzenie świata i człowieka oraz Odkupienie, które dokonało się w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa. Boże tajemnice stały się bliskie Siostrze Faustynie w prawdzie o Bożym Miłosierdziu, które poznawała w Chrystusie, wnikając w tajemnicę wewnętrznego życia Trójcy Świętej.

⁶⁵ Dz 187.

⁶⁶ Dz 1320, 1572.

Przeżywając miłosne zjednoczenie z Bogiem, Apostołka Bożego Miłosierdzia doświadczyła wielkiej tajemnicy Bożego Miłosierdzia, która wyznaczyła jej misję wobec świata. Pan Jezus, obdarzając swoją uczennicę łaską udziału w swoim życiu przez współcierpienie, przekazał jej polecenie przypominania ludziom prawdy o Bogu miłosierdzia. Misja Apostołki Bożego Miłosierdzia wyraziła się w głoszeniu orędzia miłosierdzia światu. Siostra Faustyna zapisywała prawdy przekazywane jej przez Pana Jezusa w wewnętrznych objawieniach. Głosiła miłosierdzie światu informując przełożonych i spowiednika o orędziu miłosierdzia. Wypraszała również miłosierdzie dla świata Posłuszną Jezusowi Miłosiernemu, wypełniła dokładnie swoją misję stając się dla świata znakiem wielkiej miłości Boga do człowieka, przypominając, że Bóg, Ojciec miłosierdzia nigdy nie opuszcza człowieka w potrzebie.

**Apostolo della Divina Misericordia –
Santa Suor Faustina Kowalska (1905–1938)**

Riassunto

Il titolo di “apostolo” (gr. *Apostolos, apostello* – mettere, messo) riservato ai Dodici, scelti dal Signore (Mt 10, 12) e poi attribuito a San Paolo (Rz 11, 13) ed ai suoi discepoli Timoteo (1 Tes 2, 7) e Barnaba (1 Kor 9, 6) viene usato anche ai alcuni Santi, che hanno svolto importante ruolo nel annunciare il Vangelo. La tradizione cristiana attribuisce titolo “apostola apostolorum” a Santa Maria Maddalena, che ha portato la Buona Novella della Risurrezione agli Apostoli (Gv 20, 18) e poi ad alcune mistiche: Hildegarda da Bingen, Gertruda da Helfta, Santa Caterina da Siena, Santa Margherita Maria Alacoque.

In questo grande filo delle Mistiche cristiane si iscrive Santa Suor Faustina, che insieme con le grazie mistiche ha ricevuto da Gesù la missione di ricordare al mondo contemporaneo, che Dio è misericordia. Suor Faustina ha descritto sua esperienza mistica nel *Diario* dando prima di tutto la testimonianza alla presenza mistica di Dio nella sua anima. Gesù nel dialogo interiore l’ha chiamata “Apostola della sua misericordia” (*Diario* 1142) ed ha indicato la missione di annunciare al mondo intero che Dio è misericordioso, la quale consisteva nel scrivere tutto, che lui diceva nel suo cuore, come pure nel parlare della misericordia e nel pregare per la misericordia.

Suor Faustina ha trasmesso tutto il messaggio di Gesù Misericordioso nel suo *Diario*. Esso consiste nel lodare Dio della misericordia ed affidare tutto a Lui nell’atto della fede e dell’amore, come pure confessare al mondo, che Lui è misericordia. Alla fine Gesù voleva da Suor Faustina gli atti della misericordia. Il messaggio della misericordia comprende anche la devozione alla Misericordia Divina: la Coroncina alla Misericordia, il culto dell’immagine di Gesù Misericordioso e la Novena alla Divina Misericordia.